Ceza Bölümü 2006/1 E., 2006/1 K.

- **OLUMSUZ GÖREV UYUŞMAZLIĞI**

- 353 S. ASKERİ MAHKEMELER KURULUŞU VE YARGILAMA USULÜ K... [Madde 12]
- 353 S. ASKERİ MAHKEMELER KURULUŞU VE YARGILAMA USULÜ K... [Madde 17]
- 2247 S. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAK... [Madde 14]

"İçtihat Metni"

O L A Y : Sivas/Hafik İlçe Jandarma Komutanlığı emrinde görevli sanıklar J. Asb.Kd.Bçvş. Mehmet Elagöz, J.Asb.Bçvş. Fatih İnce, J.Asb.Kd.Üçvş .Adem Erdönmez, J.Asb.Çvş. Levent Tarım, Uzm. J.IV.Kad.Çvş. Salih Yıldırım ile Uzm.J.Çvş.Ergün Sungurtekin'in, 30.7.1998 günü, Çukurbelen köyü yakınlarında şüpheli bir şahsın görüldüğüne dair yapılan ihbar nedeniyle, jandarma timi olarak arazi arama ve tarama görevine çıktıkları, Seyfebeli mevkiine geldiklerinde maktül Nermin Karabulut'u görmeleri üzerine, geldikleri aracı yola bırakarak maktülü takibe aldıkları sırada dur ikazında bulundukları, ancak maktülün durmayarak yoluna devam etmesi ve üzerinde bulunan sopayı silah zannetmeleri sonucu sanıkların hep birlikte ateş açmak suretiyle maktülü yaraladıkları, hastahaneye kaldırılan maktülün öldüğü, böylece, kastın aşılması suretiyle adam öldürme suçunu işledikleri ileri sürülerek, eylemlerine uyan Türk Ceza Kanunu'nun 452/1, 251. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle Sivas Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 22.8.2002 gün ve E:2002/1821, K:2002/110 sayılı iddianamesiyle kamu davası açılmıştır.

SİVAS 1. AĞIR CEZA MAHKEMESİ: 28.1.2004 gün ve E:2002/116, K.2004/42 sayıyla: sanıklara yüklenen eylemin, ihbar üzerine arazi arama ve tarama görevine çıktıkları sırada gerçekleşmesi, olay yerinin terör bölgesi olup, maktülü terörist zannederek ateş etmeleri nedeniyle görevin askeri emirler kapsamında olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, temyiz edilmeyen karar kesinleşerek, dava dosyası, 5. Piyade Eğitim Tugay Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

5. PİYADE EĞİTİM TUGAY KOMUTANLIĞI ASKERİ MAHKEMESİ: 14.4.2005 ve E:2005/351, K:2005/154 sayıyla; yüklenen eylemin, bir ihbar üzerine şüpheli şahsı araştırmak amacıyla yapılan arazi arama ve tarama sırasında jandarmanın mülki görevleriyle ilgili olarak gerçekleştiği, ayrıca sanıklardan Mehmet Elagöz'ün emekli olması nedeniyle 353 sayılı Yasa'nın 12 ve 17. maddeleri uyarınca da yargılama görevinin adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, kararın sanıklar tarafından temyiz edilmesi üzerine, Askeri Yargıtay 3. Dairesi'nce, hükmün onanmasına karar verilerek böylece kesinleşen dava dosyası kendisine gelmekle Sivas Cumhuriyet Başsavcılığı'nca, Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünün, AHMET AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler; Süleyman ÖZCAN, Hamdi Yaver AKTAN, Muvaffak TATAR, Recep SÖZEN, Erdoğan GENEL, M. Hasan DENGİZ'in, katılımlarıyla yapılan 6.3.2006 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME : Yapılan incelemede, usule ilişkin işlemlerde 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun'da belirtilen süre ve biçim yönünden bir eksiklik bulunmadığı, adli ve askeri yargı yerleri arasında Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu anlaşıldığından, esasın incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ :Raportör-Hakim G.Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Ahmet BEŞİNCİ'nin adli yargı, Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Önder BAŞOĞUL'un, davanın çözümünün adli yargı yerinin görev alanına girdiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu Ve Yargılama Usulü Kanunu'nun "Askeri Mahkemelerin Görevleri" başlığı altında düzenlenen İkinci Bölümünde yer alan "Genel Görev" başlıklı 9. maddesinde; "Askeri Mahkemeler Kanunlarda aksi yazılı olmadıkça asker kişilerin askeri olan suçları ile bunların asker kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidirler" denilmektedir.

"Askeri suç" ise, öğretide ve uygulamada;

a) Unsurları ve cezalarının tamamı Askeri Ceza Kanunu'nda yazılı olan, başka bir anlatımla, Askeri Ceza Kanunu dışında hiçbir ceza yasası ile cezalandırılmayan suçlar,

b) Unsurları kısmen Askeri Ceza Kanunu'nda kısmen diğer ceza yasalarında gösterilen suçlar,

c) Türk Ceza Kanunu'na atıf suretiyle askeri suç haline dönüştürülen suçlar, olmak üzere üç grupta mütalaa edilmektedir.

Ancak, olumsuz görev uyuşmazlığına konu somut olayda, sanıklar, Jandarma personeli olduğuna göre, Jandarmanın hangi nitelikteki görevler ile görevlendirildiğine ilişkin yasal düzenlemenin göz önünde tutulması, suça konu olayların meydana geldiği sırada yerine getirilmekte olan görevin Yasa'da belirtilen görevlerden hangisine uygun olduğunun incelenmesi, görevli yargı yerinin buna göre belirlenmesi gerekmektedir.

2803 sayılı Jandarma Teşkilat Görev Ve Yetkileri Kanunu'nun 7. maddesinde, Jandarmanın sorumluluk alanlarında genel olarak görevleri:

a)Mülki görevleri;

Emniyet ve asayiş ile kamu düzenini sağlamak, korumak ve kollamak, kaçakçılığı men, takip ve tahkik etmek, suç işlenmesini önlemek için gerekli tedbirleri almak ve uygulamak, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinin dış korunmalarını yapmak,

b)Adli görevleri;

İşlenmiş suçlarla ilgili olarak kanunlarda belirtilen işlemleri yapmak ve bunlara ilişkin adli hizmetleri yerine getirmek,

c)Askeri görevleri;

Askeri kanun ve nizamların gereği görevlerle Genelkurmay Başkanlığı'nca verilen görevleri yapmak,

d)Diğer görevleri;

Yukarıda belirtilen görevler dışında kalan ve diğer kanun ve nizam hükümlerinin icrası ile bunlara dayalı emir ve kararlarla Jandarmaya verilen görevleri yapmak, şeklinde sayılmıştır.

Dosyanın incelenmesinde, sanıkların yukarıda da anlatımı yapıldığı gibi, emniyet ve asayiş ile kamu düzenini sağlamak, korumak ve kollamak görevini yapmakta oldukları 30.7.1998 günü, şüpheli bir şahsın görüldüğünün ihbar edilmesi üzerine bu kişinin yakalan-ması için sanıklardan Mehmet Elagöz'ün emir komutasında diğer sanıklardan oluşan ekiple yapılan takip sırasında dur ikazına uymayan kişinin açılan ateş sonucu öldüğü anlaşılan olayda, işledikleri ileri sürülen suçu, jandarmanın idari (mülki) görevleri sırasında gerçekleştirdikleri anlaşılmıştır.

2803 sayılı Kanun'un 15 ve Yönetmeliğin 186. maddelerine göre jandarma personelinin ancak askeri hizmete ilişkin eylemlerinden dolayı askeri yargıya tabi bulundukları kuşkusuzdur.

Açıklanan nedenlerle, jandarmanın mülki görevleri sırasında işlendiği ileri sürülen suç nedeniyle açılan kamu davasının adli yargı yerinde görülmesi ve Sivas 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde ADLİ YARGI yerinin görevli olduğuna, bu nedenle Sivas 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 28.1.2004 gün ve E:2002/116, K:2004/42 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 6.3.2006 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.